Yargıtay 11. HD E.2024/518 K.2024/6576 (19.09.2024)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2024/518 E. , 2024/6576 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/162 Esas, 2023/210 Karar

HÜKÜM : Davanın kabulüne

Taraflar arasındaki alacak davasının bozma ilamına uyularak yapılan yargılaması sonucunda Mahkemece davanın kabulüne karar verilmiştir.

Mahkeme kararı, davalılar vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde; davalı şirket tarafından özellikle yurt dışındaki Türk vatandaşlarından yüksek faiz verileceği, paraların istenildiği zaman iade edileceği vaatleriyle para toplandığını, müvekkillerinin "Aksaray Hisse Devir Sözleşmesi" ibaresi bulunan belge karşılığında 30.000,00 DM ödediğini, müvekkillerine hisse senetleri teslim edilmediği gibi paranın da iade edilmediğini ileri sürerek 30.000,00 DM karşılığı 27.450,00 TL'nin davalılardan faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekili cevap dilekçesinde; davacının, ... A.Ş.'nin kâr ve zarar ortaklığına dayalı ortaklık yapısına hisse senedini bir başka ortaktan devir alarak girdiğini, dava konusu hisse devir sözleşmesinin alacak niteliğinde olmadığı için alacak konusu yapılamayacağını, bu hisse devir sözleşmesi ile herhangi bir alacak hakkının şirkete ve şirket yönetim kurulu başkanına karşı doğmayacağını, davalı ... A.Ş.'nin bir şirket olarak, hisse senedi alan ortağın bu hisse senedini geri almak gibi bir yükümlüğünün kanundan dolayı olmadığını, davacının talebinin yasalarda yeri ve uygulanırlığının bulunmadığını, davacının ancak hisse senedini bir üçüncü kişiye satabileceğini veya devredebileceğini, şirketin hisse senetlerinin hamiline değil nama yazılı olduğunu, bu nedenle tedavülün davacı ile üçüncü kişiler arasında gerçekleşebileceğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III.MAHKEME KARARI

Mahkemece bozma ilamına uyularak, davalı şirketin hisse senedi çıkartma yetkisinin bulunmadığı, usulüne uygun çıkarılmış hisse senedi olmadığından davacının ortaklığından söz edilemeyeceği, diğer taraftan davalı ... A.Ş. adına “... Hisse Devir Sözleşmesi" ile para tahsilatı yapan ve hisse devri yaptığı görülen ...'in davalı şirkette ortak olduğuna dair bir belgeye rastlanmadığı, her ne kadar da ...'in davalı şirkette payı olmasa bile, şirketin ortaklar pay defterinde davacının adının yer alması nedeniyle verilen paranın davalı şirketle olan hissedarlık bağından dolayı verildiğinin kabulü gerektiği, yine davalılarca yapılan savunmada alınan paraların davacıların şirkete ortak yapılması sebebiyle alındığı, dolayısıyla şirket tarafından paraların tahsil edilmiş olduğunun sabit olduğu, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre davalı ... AŞ.'nin halka açılarak hisse satma yetkisi bulunmadığından, yine bu şirketin yurt içi ve yurt dışında görevlendirdiği kişiler vasıtasıyla

para toplama işi yaptığının sabit olması nedeniyle, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan bir anonim şirket gibi değil de banka/finans kuruluşu gibi davrandığı, bundan dolayı davacıdan hisse senedi bedeli gibi alınan 30.000 DM'nin anonim şirket hisse devri için alınamayacağı, davalı şirketin yaptığı tüm işler kapsamında ticari faaliyet yapan bir şirket değil de tamamen piyasadan bu yollarla para toplayan bir şirket olduğu, dolayısıyla bu paranın sebepsiz zenginleşmeye yol açtığı bu nedenle davacı taraftan "... Hisse Devir Sözleşmesi" ibaresi bulunan belge karşılığında alınan 30.000,00 DM'nin, mevduat toplama faaliyetlerinin Bankalar Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve Borçlar Kanunu'na açık aykırılığı nedeniyle tahsil edilen paranın sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri ödenmesi gerektiği, olay tarihinde yürürlükte bulunan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (6762 sayılı Kanun) 336 ncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince yönetim kurulu üyelerinin gerek kanunların gerekse sözleşmelerin kendilerine yüklediği sair vazifelerin kasten ve ihmal neticesi yapılmamasından müteselsilen sorumlu olacakları, yine 6762 sayılı Kanun'un 321 inci maddesinin son fıkrasında da temsile ve idareye salahiyetli olanların vazifelerini yaptıkları sırada işledikleri haksız fiillerden anonim şirketin sorumlu olacağının hükme bağlandığı, davalı ...'ın da davalı şirketin yönetim kurulu başkanı olarak gerek 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 50 nci maddesi gerekse de 6762 sayılı Kanun'un 321 inci maddesinin son fıkrası uyarınca zarardan sorumlu tutulabileceği gözetilerek davalılar hakkında açılan davanın kabulüne, 27.450,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş, hüküm davalılar vekilince temyiz edilmiştir.

IV. TEMYİZ İNCELEMESİ

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Dava, hisse senedi satın almak amacıyla ödenen paranın hisse senetlerinin teslim edilmemesi nedeniyle istirdatı istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

2.12.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 18.05.2023 tarihli ve 2020/11 E. 2023/98 K. sayılı iptal kararı.

3. 4721 sayılı Kanun'un 50 nci maddesi, 6762 sayılı Kanun'un 321 inci maddesinin son fıkrası, 336 ncı maddesinin beşinci fıkrası.

3. Değerlendirme

Dosyadaki yazılara, mahkemece uyulan bozma kararı gereğince hüküm verilmiş olmasına ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davalılar vekilinin bütün temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

V.SONUÇ: Davalılar vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edenlere yükletilmesine, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, 19.09.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.